

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 8P/5/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6821200284
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Kvetková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2021:6821200284.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca samosudkyňou JUDr. Miroslavou Kvetkovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: E. Č., L.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, dieťa matky: W. Č.Š., L.. XX.XX.XXXX, J. I., X. C. XXX a otca: E. Y.P., L.. XX.XX.XXXX, J. O. XX, zast. procesným opatrovníkom E. Y., L.. XX.XX.XXXX, J. O. XX o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa takto

rozhodol:

Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Revúca č. k. 8P/98/2014-54 zo dňa 22.09.2014 v časti o výživnom na maloleté dieťa nasledovne:

Otec dieťaťa E. Y., L.. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý platiť na maloletého E. Č., L.. XX.XX.XXXX výživné vo výške 50,- Eur mesačne, s účinnosťou od 01.02.2021, vždy do 25.-eho dňa toho ktorého mesiaca, vopred k rukám matky dieťaťa.

Zročné výživné za obdobie od 01.02.2021 do 31.10.2021 vo výške 205,83 Eur je otec dieťaťa p o v i n n ý zaplatiť v štyroch mesačných splátkach po 50,- Eur a v piatej mesačnej splátke vo výške 5,83 Eur spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom na začatie konania zo dňa 03.02.2021, doručeným súdu dňa 19.02.2021, sa matka dieťaťa domáhala zvýšenia výživného zo strany otca na maloletého E. na 50,- Eur mesačne od 01.02.2021. Návrh odôvodnila tým, že maloletý E. má 8 rokov, je žiakom prvého ročníka Základnej školy s materskou školou v Jelšave. Ako rastie, potrebuje viac finančných prostriedkov na zabezpečenie jeho výživy a základných potrieb, ako napr. oblečenie, školské potreby, uhradenie školských poplatkov. Má vyššie náklady súvisiace s jeho zdravím, chodíva s ním pravidelne na odborné lekárske vyšetrenia do Rimavskej Soboty k pedopsychiatrovi. Uplynulé tri mesiace bol hospitalizovaný v detskej psychiatrickej liečebni v Hrani. Ona je poberateľkou rodičovského príspevku a jej príjem nepokryje všetky výdavky. So súčasným druhom má ešte dve maloleté deti - C. V., L.. XX.XX.XXXX a C. V., L.. XX.XX.XXXX. Žijú v mestskom nájomnom byte v meste Jelšava.

2. Súd v priebehu konania zo správ kolízneho opatrovníka a obce o správaní sa otca dieťaťa a z výpovede jeho syna, u ktorého otec dieťaťa momentálne žije, dospel k záveru, že otec dieťaťa nemôže v dôsledku svojich zdravotných problémov pred súdom samostatne konať. V predmetnom súdnom konaní preto musí byť otec dieťaťa zastúpený procesným opatrovníkom, keďže pred súdom nemôže samostatne konať a nemá zákonného zástupcu. Vzhľadom na uvedené súd otcovi dieťaťa uznesením č. k. 8P/5/2021-125 zo dňa 20.10.2021 ustanovil procesného opatrovníka - jeho syna E. Y., L.. XX.XX.XXXX a to v súlade s § 69 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v platnom znení (ďalej len CSP alebo Civilný sporový poriadok).

3. Procesnému opatrovníkovi otca dieťaťa bol riadne doručený návrh na začatie konania spolu s výzvou na vyjadrenie sa, ako i výzva, aby popísal a preukázal pomery otca dieťaťa, najmä pravidelné mesačné príjmy a výdavky. Procesný opatrovník sa k veci písomne nevyjadril. Procesný opatrovník popísal pomery otca v rámci výsluchu na dožiadanom súde.

4. Riadne a včas predvolaná matka detí a procesný opatrovník otca dieťaťa sa na pojednávanie dňa 12.11.2021 nedostavili, svoju neúčast' neospravedlnili. Matka dieťaťa vypovedala na predchádzajúcom pojednávaní vo veci, procesný opatrovník na dožiadanom súde. Súd v súlade s § 180 Civilného sporového poriadku a § 31 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v platnom znení (ďalej len CMP alebo Civilný mimosporový poriadok) pojednával a rozhodol v neprítomnosti rodičov dieťaťa.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky dieťaťa a procesného opatrovníka otca dieťaťa, prečítaním listinných dôkazov - rodného listu dieťaťa, rozsudku Okresného súdu Revúca č. k. 8P/98/2014-54 zo dňa 22.09.2014, lekárskeho správ, správ kolízneho opatrovníka zo dňa 01.04.2021 a 16.06.2021, správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota zo dňa 12.04.2021, 26.05.2021 a 08.10.2021, odpovedí na lustrácie účastníkov konania v registri obyvateľov, v Sociálnej poisťovne a v katastri nehnuteľností, potvrdení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca zo dňa 11.03.2021, 15.03.2021, 02.06.2021 a 30.09.2021, potvrdenia Okresného dopravného inšpektorátu Revúca zo dňa 16.03.2021, dokladov SIPO, príjmového pokladničného dokladu, potvrdenia súdneho exekútora JUDr. Marka Rusa zo dňa 26.10.2021, oboznámením sa s celým obsahom spisu, ako aj obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Revúca sp. zn. 8P/98/2014. Maloletý Vojtech nebol vypočúvaný, súd mal za to, že vzhľadom na jeho nízky vek nie je schopný vyjadriť samostatne svoj názor na predmetnú vec. Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil nasledovné:

6. Rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 8P/98/2014-54 zo dňa 22.09.2014 bol maloletý E. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec dieťaťa bol zaviazaný platiť na maloletého výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepinoleté dieťa podľa osobitného predpisu. V tom čase mal maloletý E. 1 rok a 5 mesiacov.

Otec dieťaťa žil u brata, bol evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie, zo Sociálnej poisťovne nepoberal žiadne dávky, z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca poberal dávku v hmotnej núdzi vo výške 20,30 Eur, pričom s matkou dieťaťa boli spoločne posudzovanými osobami. Nevlastnil auto ani nehnuteľnosti. Nemal inú vyživovaciu povinnosť.

Matka dieťaťa nebola zamestnaná, nebola evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie, bola na rodičovskej dovolenke. Zo Sociálnej poisťovne nepoberala žiadne dávky, z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca poberala rodičovský príspevok vo výške 203,20 Eur a prídavok na dieťa vo výške 23,52 Eur. Nevlastnila auto ani nehnuteľnosti, nemala inú vyživovaciu povinnosť.

7. Z lustrácií, z potvrdení ODI Revúca a ÚPSVaR Revúca vyplýva, že matka dieťaťa nie je zamestnaná, nie je evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie, je na rodičovskej dovolenke, nepoberá žiadne dávky zo Sociálnej poisťovne, z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca poberá rodičovský príspevok vo výške 275,95 Eur a prídavok na deti vo výške 76,50 Eur. Nevlastní auto ani nehnuteľnosti. Má ďalšie vyživovacie povinnosti a to k C. V., L.. XX.XX.XXXX a C. V., L.. XX.XX.XXXX.

Otec dieťaťa žije u svojho syna E. Y., L.. XX.XX.XXXX na adrese O. XX. Je dôchodca a je poberateľom starobného dôchodku vo výške 252,40 Eur. Nepoberá žiadne dávky z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca. Nevlastní auto ani nehnuteľnosti, nemá inú vyživovaciu povinnosť.

8. Z dokladov predložených matkou dieťaťa súd zistil, že maloletý E. je pacientom pedopsychiatričky MUDr. Kataríny Farkašovej. V období 30.09.2021 - 17.12.2020 bol hospitalizovaný v Detskej psychiatrickej liečebni Hraň, n.o. z dôvodu poruchy aktivity a pozornosti, poruchy správania s opozičným, vzdorovitým správaním. Matka dieťaťa má výdavky na elektrinu 45,80 Eur, RTVS 4,64 Eur a za nájom vrátane vody 42,72 Eur.

9. Podľa potvrdenia súdneho exekútora JUDr. Marka Rusa bolo výživné na maloletého Vojtecha zo strany otca vymožené nasledovne: 25.10.2021 27,13 Eur, 24.09.2021 27,13 Eur, 25.08.2021 27,13 Eur, 23.07.2021 27,13 Eur, 25.06.2021 27,13 Eur, 25.05.2021 27,13 Eur, 23.04.2021 27,13 Eur, 25.03.2021 27,13 Eur a 25.02.2021 27,13 Eur.

10. Zo správ kolízneho opatrovníka vyplýva, že dňa 25.03.2021 bolo vykonané sociálne zisťovanie u matky dieťaťa. Rodina žije v sociálnom byte, ktorý pozostáva z 2 izieb, kuchyne, kúpeľne a WC. Domácnosť je zariadená bežným nábytkom. Voda a elektrina sú k dispozícii. Domácnosť je vykurovaná tuhým palivom. V čase sociálneho zisťovania bola hygiena v domácnosti na požadovanej úrovni. Príjem matky pozostáva z rodičovského príspevku a prídavkov na tri deti. Počas sociálneho zisťovania matka uviedla nasledovné výdavky: 100 € strava a hygiena, 30 € Skylink, 42 € byt a voda, 50 € električka. V škole platí Vojtechovi obedy 10 €, má platiť aj za zošity (ešte nevie koľko). Ošetrojúci lekár maloletého je MUDr. Zia. Maloletý navštevuje pedopsychiatricku v Rimavskej Soboti, pravidelne užíva lieky predpísané pedopsychiatrom: prothazin, atominex a olanzapín (matka ich počas sociálneho zisťovania preukázala). V roku 2020 bol maloletý na pobyte v DPL Hraň, no podľa slov matky to nepomohlo. E. je naďalej agresívny, bije sa s deťmi, doma papuľuje a nadáva, aj napriek tomu, že mu pravidelne dáva lieky. Maloletý E. je žiakom 1. ročníka ZŠ v Jelšave. V škole sa mu podľa slov matky darí. V čase dištančnej výučby maloletý vyplňal s pomocou matky pracovné listy. Matka uviedla, že ak by mu nepomáhala, maloletý by znervóznel a roztrhal by pracovné listy.

11. Zo správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota vyplýva, že starosta obce O. im oznámil, že otec dieťaťa sa zdržiava v ich obci pri synovi a jeho viacpočetnej rodine (má 7 detí), ale hlásený pobyt tam nemá. Otec dieťaťa má viditeľne zdravotné problémy, trasie sa na celom tele, pôsobí chorým dojmom, nevie adekvátne odpovedať na otázky, viackrát bol videný, ako sa sám so sebou rozpráva alebo kričí bez dôvodu. Šetreniami v rodine úrad zistil, že otec dieťaťa prekonal mozgovú príhodu, je imobilný. Pôsobí chorým a zanedbaným dojmom, triasol sa. Na ich otázky odpovedal neadekvátne, nedalo sa mu rozumieť. Syn uviedol, že otec je inkontinentný, neudrží ani stolicu, používa plienky.

12. Matka dieťaťa vypovedala, že naposledy určené výživné je nízke. Maloletý má vyššie výdavky na stravu, na veci do školy a pod., s výživným v doteraz určenej výške to nevychádza. Ona žije v spoločnej domácnosti s druhom L. V. a 3 maloletými deťmi. Príjmom rodiny je príjem Ľudovíta Ferka zo zamestnania, tento robí v Galante a zarobí okolo 800,- Eur mesačne. Ona poberá rodičovský príspevok a prídavky na 3 deti. Výdavky rodiny sú na nájomný byt vrátane vody 42,- Eur, za elektrinu 50,- Eur, za Skylink 30,- Eur a výdavky maloletých detí. Maloletému E. musela pri nástupe do školy kúpiť veci, to bolo aj za 30,- Eur a tiež v septembri zaplatila za obedy 10,- Eur a poplatky v škole 3,50 Eur a 5,- Eur. V októbri za obedy nemusela platiť, pretože to vyšlo z tej predchádzajúcej úhrady. Maloletý má bežné výdavky vzhľadom na svoj vek. Chodí ku pedopsychiatricku do Rimavskej Soboty každé 2 mesiace. Výdavky na cestu nemajú, pretože majú vždy zabezpečenú sanitku. Iných lekárov maloletý nenavštevuje. Lieky, ktoré predpisuje pedopsychiatricka, sú bez doplatku. Výživné zo strany otca je mu strhávané z príjmu exekúciou vedenou JUDr. Rusom. Okrem toho otec žiadnym spôsobom na výživu neprispieva, nič Vojtechovi nekupuje. Vymožená čiastka je mesačne 27 Eur a nejaké centy.

13. Procesný opatrovník otca dieťaťa na dožiadanom súde uvádzal, že jeho otec je nezamestnaný, žil ako bezdomovec, teraz žije u neho. V súčasnej dobe je poberateľom dôchodku 235,- Eur mesačne, osobitným príjemcom je obec Otročok. O iných príjmoch otca nemá vedomosť, výdavky s bývaním hradí on. Otec nie je vlastníkom hnutelného ani nehnuteľného majetku.

14. Kolízny opatrovník dieťaťa na pojednávaní uvádzal, že matka má problémy s maloletým dieťaťom, táto vec sa rieši v spolupráci s CDR Hnúšťa. Zvýšenie výživného je v záujme maloletého dieťaťa, výšku výživného ponechávajú na zváženie súdu.

15. Podľa § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v platnom znení (ďalej len zákon o rodine) dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

16. Podľa § 62 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení

rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

17. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Pri rozhodovaní o zmene rozsudku upravujúceho vyživovaciu povinnosť rodiča k maloletému dieťaťu je súd povinný skúmať zmeny pomerov, ktoré nastali od jeho vyhlásenia, pričom zmena pomerov sa môže týkať niektorého z rodičov dieťaťa alebo samotného dieťaťa. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že došlo k zmene pomerov tak u rodičov dieťaťa, ako aj na strane maloletého E.. Matka dieťaťa je rovnako ako predtým na rodičovskej dovolenke a jej príjmom je rodičovský príspevok a prídavok na dieťa, žije ale momentálne v spoločnej domácnosti s druhom a má ďalšie dve vyživovacie povinnosti k maloletým deťom. Otec dieťaťa bol predtým nezamestnaný, poberateľ dávky v hmotnej núdzi, aktuálne je ako dôchodca poberateľom starobného dôchodku. U maloletého E. sa zvýšili výdavky na zabezpečenie jeho potrieb vzhľadom na vyšší vek, v čase poslednej úpravy výživného mal 1 rok a 5 mesiacov, teraz má 8 rokov a 6 mesiacov, tiež mu vznikli nové výdavky, keďže v súčasnosti navštevuje prvý stupeň základnej školy. Maloletý má zdravotné problémy, navštevuje pedopsychiatra a má užívať predpísané lieky. Na základe týchto zistení možno konštatovať, že došlo k relevantnej zmene pomerov, teda sú dané zákonné podmienky na zmenu pôvodného rozhodnutia o výške výživného na maloleté dieťa.

19. Pri určovaní výšky výživného súd zväžil potreby maloletého dieťaťa, ktoré sa odrážajú v jeho výdavkoch, prihliadol na schopnosti, možnosti, majetkové a príjmové pomery oboch rodičov dieťaťa a na skutočnosť, že matka si plní zákonnú povinnosť vyživovať i osobnou starostlivosťou o maloleté dieťa. Na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že maloletý má výdavky na bývanie, stravu, ošatenie, obuv, hygienické potreby, na lieky v prípade choroby a pod.. Tieto výdavky mal maloletý i v čase poslednej úpravy výživného, bol ale preukázaný ich nárast vzhľadom na vyšší vek. Zároveň bol preukázaný vznik nových výdavkov v súvislosti so školskou dochádzkou - poplatky v škole, výdavky na školské potreby a aktivity, strava v škole. Vzhľadom na uvedené výdavky je matkou navrhovaná výška výživného zo strany otca primeraná. Súd má za to, že na pokrytie potrieb maloletého dieťaťa oboma rodičmi je potrebné zo strany otca dieťaťa výživné v navrhovanej výške 50,- Eur mesačne, takéto výživné je v záujme maloletého dieťaťa. Súd mal zároveň na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že je v schopnostiach a možnostiach otca dieťaťa platenie výživného vo výške 50,- Eur mesačne. Otec dieťaťa má príjem, z ktorého môže plniť vyživovaciu povinnosť voči maloletému E. v súdom určenej výške. Otec napriek výzve súdu nepopísal svoje pomery, preto má súd za to, že má bežné výdavky plus zvýšené výdavky na hygienické potreby - plienky. Po uhradení výživného 50,- Eur ostane otcovi ešte čiastka umožňujúca zabezpečenie jeho základných životných potrieb vrátane pokrytia uvedených zvýšených výdavkov.

20. Vzhľadom na uvedené súd zmenil rozsudok Okresného súdu Revúca č. k. 8P/98/2014-54 zo dňa 22.09.2014 tak, že otec je povinný platiť na maloletého E. výživné vo výške 50,- Eur mesačne. Výživné bolo určené od 01.02.2021, čo je dátum bezprostredne pred podaním návrhu, takže je daný dôvod hodný osobitného zreteľa na priznanie výživného od začiatku mesiaca. Zročné výživné za obdobie od 01.02.2021 do 31.10.2021 vo výške 205,83 Eur je otec povinný zaplatiť v piatich súdom určených mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Revúca.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vyššie uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.